

Stedelijke natuur: het Amphionpark in Doetinchem.

1000 hectare nieuwe stedelijke natuur

De Vlinderstichting werkt sinds 2015 samen met Regelink Ecologie & Landschap, Branchevereniging VHG, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten i.s.m. de ministeries van Economische Zaken en Milieu & Infrastructuur aan De Green Deal 1.000 ha nieuwe stedelijke natuur. De ambitie is om, op een duurzame en verantwoorde manier, tenminste 1000 hectare duurzame stedelijke natuur te creëren met een meerwaarde voor de biodiversiteit. In deze green deal wordt het belang van natuur breder getrokken: groen verbetert de kwaliteit van de leefomgeving, het bevordert de sociale cohesie en verhoogt de biodiversiteit. Aangevoerd is dat natuur een positief effect heeft op stressverlaging, gezondheid, creativiteit. Zelfs de vastgoedwaarde kan hierdoor stijgen. Met deze uitgangspunten willen de partijen een platform bieden waarbij gemeentes of ontwikkelaars makkelijk kunnen aanhaken om in stedelijk gebied meer groen te ontwikkelen. De Vlinderstichting pleit voor een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling; groen is immers niet per definitie natuur.

Het mooiste is het als veel zaken bij elkaar komen. Zo kan midden in een woonwijk een plek ontstaan voor flora en fauna die ook toegankelijk is voor publiek. Om dit duurzaam te maken worden functies gecombineerd. Hier kan tegelijkertijd een natuurspeelplek worden gecreëerd of een pluktuin worden aangelegd. Als je naast de vergroening met vaste planten in combinatie met inheemse planten ook energie-, water- en hergebruik van afval kunt toepassen, wordt de kringloop gesloten. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van duurzame en verantwoorde stedelijke natuur. Vlinders hebben hier natuurlijk een belangrijke rol, omdat ze laten zien hoe het met de leefomgeving gesteld is en ze mensen in beweging kunnen brengen om iets voor de natuur te doen.

Met al deze green deals hoopt De Vlinderstichting het thema biodiversiteit meer onder de aandacht te brengen en de natuurkernen beter met elkaar te kunnen verbinden. Voor onze vlinders betekent dit meer en beter leefgebied en we hopen dat de kwaliteit van de natuur in de stad en langs de infrastructuur zodanig wordt verhoogd, zodat deze ook de zeldzamere soorten uit natuurgebieden er uiteindelijk van gaan profiteren.

Nog meer idylle voor vlinders, bijen

We zijn in het laatste jaar van het project idylle en we zien op steeds meer plekken mooie bloemrijke graslanden ontstaan. Mensen genieten ervan en vlinders en bijen kunnen er overleven. Ook dit jaar komen er nog nieuwe idyllen bij. Ook gaan we goed kijken hoe de vijftig inmiddels aangelegde idyllen erbij liggen, zodat we eventueel nog extra maatregelen kunnen nemen.

Het is erg leuk om nu op bezoek te gaan bij idyllen die er al een paar jaar liggen. Omdat we vooral gaan voor meerjarige vegetaties krijgt een idylle pas na verloop van een aantal jaren gestalte. Nu is het bij een aantal zover en kunnen we inschatten hoe ze er over een jaar of vijf uit zullen zien.

Waterberging

Zo ligt de waterberging in Sint Willebrord, die we samen met de Natuurwerkgroep Rucphen en Waterschap Brabantse Delta hebben gemaakt, er prachtig bij. Een brede watergang, bedoeld om water te kunnen bergen als er weer veel regen is gevallen, heeft op de oevers een prachtige kleurige begroeiing van koekoeksbloem, biggenkuid, streepzaad, knoopkruid en nog veel meer. Er is zelfs al een rietorchis verschenen!

Tijdelijke natuur

We hebben er bewust voor gekozen om ook op plekken die mogelijk bebouwd zullen worden, idyllen aan te leggen, de zogenaamde tijdelijke natuur. Wel zochten we plekken waarvan het aannemelijk was dat ze zeker vijf jaar lang konden groeien en bloeien. Toch zijn er (delen van) idyllen waarop inmiddels gebouwd is. Dat is jammer, maar in de tijd dat de bloemen er hebben kunnen bloeien hebben ze natuurlijk hun functie wel gehad.

Samen met scholen

Op twee plekken is er een nauwe samenwerking met scholen. In Hoogeveen is een aantal studenten van Terra MBO Meppel aan de slag gegaan om de idylle daar vorm te geven. Ze hebben niet alleen bedacht hoe die eruit zou kunnen zien, maar ook gekeken naar de grondwerkzaamheden die moeten gebeuren en daar offertes voor aangevraagd. Mooi als afstudeerproject, maar vooral leuk omdat het niet iets theoretisch is, maar een idylle die er over een jaar gewoon prachtig bloemrijk bij ligt. Datzelfde geldt voor Raamsdonksveer. De locatie ligt tegen het Dongemond

Idylles: bloemen voor mens en mens!

Mogelijk gemaakt door

Kars Veling

De idylle in Sint Willebrord hebben we samen met de Natuurwerkgroep Rucphen en Waterschap Brabantse Delta gemaakt.

college aan en leerlingen van het Technasium van die school zijn, in groepjes, bezig geweest met deze plek. Ze zijn de woonwijk ingegaan om te kijken wat de bewoners willen, hebben met een grondboor bodemonsters genomen en gekeken naar de eisen waaraan een idylle moet voldoen om geschikt te zijn voor vlinders en bijen. Ze hebben hun uitkomsten gepresenteerd aan de wethouder en aan ons. Ze hadden maquettes gemaakt, een driedimensionale schets op de computer en een verslag. Uit hun voorstellen halen we bouwstenen voor deze idylle.

Maaien moet

Het is altijd zonde als er gemaaid wordt terwijl er nog bloemen staan, maar toch zal dat moeten gebeuren. De eerste jaren wordt ook vaak alles gemaaid, totdat de plantengroei zich goed heeft gevestigd en gestabiliseerd. Dan moet er ook nog wel gemaaid worden, maar dan kun je gefaseerd gaan werken waarbij delen niet worden mee gemaaid (zie ook het artikel over maaien in dit blad). In die stroken kunnen eitjes, rupsen en poppen overleven en die overstaande plantengroei is ook goed voor allerlei andere dieren. Op een aantal plekken zal het beheer van de idylle gebeuren door schapen. Als er af en toe een schaapskudde langskomt en ervoor gezorgd wordt dat ze niet te lang op de

idylle staan, kan dat de bloemrijkdom prima in stand houden. In Wessem, maar ook in Nieuwegein gaat dat waarschijnlijk gebeuren, maar pas als de planten zich goed hebben gevestigd.

We hebben nog een half jaar en zullen er hard aan trekken om ervoor te zorgen dat de idylles ook de komende jaren nog geweldig leefgebied zijn voor vlinders, bijen en mensen!

Tekst:

Kars Veling

De Vlinderstichting

Kars Veling

Ontwerp voor een idylle in vlindervorm.